

Základní škola a Mateřská škola Čistá,
okres Svitavy

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

At' je jaro nebo zima,
ve školce je to vždy prima!

Zpracovaly:
Kateřina Kalusová
Jitka Marešová
Mgr. Jitka Řeháková

Platnost dokumentu od 1. 9. 2014
upravená verze platná od 1.1.2018

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

At' je jaro nebo zima, ve školce je to vždy prima!

- vychází z analýz podmínek MŠ, je zpracován kolektivem učitelek MŠ.

ŠVP byl projednán na Pedagogické radě dne: 26. 8. 2014

Upravená verze ŠVP byla projednána na Pedagogické radě dne: 29.1.2018

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- 3.1. Materiální podmínky
- 3.2. Životospráva
- 3.3. Psychosociální podmínky
- 3.4. Organizační chod
- 3.5. Řízení školy
- 3.6. Personální zajištění
- 3.7. Spolupráce s rodiči
- 3.8. Spolupráce se ZŠ
- 3.9. Spolupráce se zřizovatelem a veřejností

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- 4.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 4.2. Pojetí vzdělávání dětí s příznými podpůrnými opatřeními
- 4.3. Systém péče o děti s příznými podpůrnými opatřeními v mateřské škole
- 4.4. Podmínky vzdělávání dětí s příznými podpůrnými opatřeními
- 4.5. Vzdělávání nadaných dětí
- 4.6. Vzdělávání dětí mladších tří let

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 5.1. Cíle a záměry
- 5.2. Cesta k našim cílům
- 5.3. Metody a formy vzdělávání

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Kdo si hraje, nezlobí

- 6.1.1. Jestli jsi náš kamarád, pojď si s námi také hrát
- 6.1.2. Svět je kulatý, plný vody, země, lidí, zvířat, věcí a o tom si budem povídat přeci
- 6.1.3. Já a moje rodina, tak to všechno začíná
- 6.1.4. Letí dráček nad obláček

6.2. Malí skřítki podzimnícci, naučí nás spoustu věcí

- 6.2.1. Poznáváme dnes, zahradu i les
- 6.2.2. Návštěva skřítky „podzimníčka“
- 6.2.3. Měla babka čtyři jabka
- 6.2.4. Boudo budko kdo v tobě bydlí ?
- 6.2.5. Koulela se ze dvora, takhle velká brambora
- 6.2.6. Strašidel se nebojíme, my si na ně posvítíme
- 6.2.7. Papír, sklo a jiné věci, víme, kam to patří přeci
- 6.2.8. Dneska máme počasí, kterému se říká psí
- 6.2.9. Každý kluk i holka, ví, kde stojí naše školka

6.3. My se zimy nebojíme, sněhuláka ustrojíme

- 6.3.1. Mikuláši, Andílku doneseš nám nadílku ?
- 6.3.2. Pohádkový čas, nastává tu zas
- 6.3.3. Sladce voní po roce, vytoužené vánoce
- 6.3.4. Radovánky na sněhu, na kopci i na ledu
- 6.3.5. Vrabečku, vrabečku dám já ti drobečku
- 6.3.6. Pěkně všichni pospolu, budem si hrát na školu
- 6.3.7. Vezmeme si hoblík, pilku, zahrajem si ještě chvílku
- 6.3.8. Máme oči na koukání, máme uši k naslouchání, dvě nožičky na chození, dvě ručičky na mazlení
- 6.3.9. Doktora se nebojíme, jak být zdraví my už víme
- 6.3.10. Krásný je svět fantazie, dobře tomu kdo v něm žije

6.3.11. Karnevalové veselí

6.4. Jaro ťuká na vrátka, bude krásná pohádka

- 6.4.1. Haló, haló voláme jaro !
- 6.4.2. Moje nejoblíbenější hračka, kniha, pohádka
- 6.4.3. My jsme malí muzikanti
- 6.4.4. Jaro už je v plném květu, pozorujem, co vše je tu
- 6.4.5. Pod lupou a mikroskopem, hmyzí říši pozorujem
- 6.4.6. Máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá
- 6.4.7. Upletli jsme pomlázku, je hezčí než z obrázku
- 6.4.8. Spoustu práce uděláme, jako včelky píli máme
- 6.4.9. Slétají se u ohýnků, čarodějky ze všech koutů

6.5. Máj, máj, máj, kvete celý kraj

- 6.5.1. Malý nosík, velké oči, kolem ní se tatka točí
- 6.5.2. Jak jde čas
- 6.5.3. Malí astrologové aneb každý máme svoji hvězdu
- 6.5.4. V tenhle krásný čas, slavíme s dětmi kolem nás

6.6. Léto je tu, slunce je tu, vesele se máme k světu

- 6.6.1. Co umí voda
- 6.6.2. Cestujeme tam a zpět, pojedeme na výlet
- 6.6.3. Přes silnici za ruku
- 6.6.4. Jak v pohádce zvonil zvonec i školička má svůj konec

7. EVALUACE

Přílohy:

- Preventivní program MŠ Čistá
- Zlepšení materiálních podmínek
- Plán akcí

1. Identifikační údaje o škole

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy
Adresa součásti školy (MŠ)	Čistá 256, 569 56
IČO	70 98 56 42
Bankovní spojení	Česká spořitelna, 1284773359/0800
DIČ	CZ 70 98 56 42
Telefon	ZŠ 461 634 115 MŠ 461 634 112
Email	ms-cista@seznam.cz
Webová stránka	www.zscista.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1.11. 2002
Zřizovatel	Obec Čistá
Součásti školy	Základní škola 002 506 289 Mateřská škola 108 040 135 Školní družina 117 800 163 Školní jídelna 002 906 252 Školní jídelna – výdejna 169 100 031
IZO ředitelství	70 985 642
Vedoucí pracovníci	Ředitelka školy: Mgr. Miloslava Siglová Vedoucí učitelka MŠ : Mgr. Jitka Řeháková
Provozní doba MŠ	6:45 – 16:30
Počet tříd MŠ	2
Počet pedagogických pracovníků	3
Počet provozních pracovníků	3
Přehled hlavní činnosti školy	Organizace je základní škola se školní družinou a se školní jídelnou – výdejnou a mateřská škola se školní jídelnou. Její činnost je vymezena zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 107/2005 Sb., o školním stravování
Vedoucí stravování	Marcela Binková

Součásti školy	kapacita
Mateřská škola	40
Základní škola	60
Školní družina	25
Školní jídelna	100
Školní jídelna – výdejna	55

2. Obecná charakteristika školy

Provoz mateřské školy Čistá byl zahájen 1. září 1948. V letech 2000 – 2002 byla prováděna celková rekonstrukce budovy.

Na základě zákona č. 564/1991 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství a na základě zřizovací listiny byla mateřská škola začleněna od 1. 1. 2003 pod ZŠ Čistá. K tomuto datu vznikla zároveň právní subjektivita. Ve školním roce 2005/2006 se podle zákona 561/2004 Sb. objevila i v názvu školy – Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy.

Mateřská škola je zřízena jako příspěvková organizace. Zřizovatelem mateřské školy je Obec Čistá.

Původně měla škola kapacitu 35 dětí, avšak od 1. září 2011 byla tato kapacita navýšena na 40 dětí. V souvislosti s navýšením počtu dětí byly provedeny další stavební úpravy.

Budova MŠ je patrová, v přízemí je sociální zařízení pro děti odpovídající kapacitě MŠ a také sociální zařízení pro personál. V přízemí se dále nachází kancelář, šatny a školní jídelna s kuchyní. V prvním patře jsou dvě plně vybavené třídy, ložnice pro mladší děti, starším dětem jsou lehátka rozkládána v kmenové třídě. První patro je také vybaveno pohotovostním WC.

Zahrada školy disponuje rozmanitými prvky pro rozvíjení pohybových dovedností dětí. Vedle zahrady je situováno hřiště s umělým povrchem, které je školkou využíváno zejména za nepříznivého počasí.

Škola provádí svou činnost v působení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se ve své činnosti předpisy MŠMT a obecně platnými předpisy.

3. Podmínky vzdělávání

Hlavní snahou MŠ je vytvořit příznivé klima pro děti i jejich rodiče, založené na vzájemné tolerance a úctě. Již tradičně nabízíme tzv. adaptační režim, jehož hlavním cílem je zajistit bezproblémové začlenění nově příchozího dítěte do života MŠ.

3.1. Materiální podmínky

Ve třídách je vybavení uzpůsobeno dle věkového rozdělení dětí. Mladší děti mají malou hernu s nízkým barevným nábytkem, ve kterém mají hračky rozřizeny tak, že v otevřených skříňkách v úrovni dětských očí jsou hračky, které si děti vybírají samy a ve výše položených jsou různé hry, které podává učitelka. Dále zde mají dva dětské koutky pro námětové hry, jedním z nich je dřevěná kuchyňka a druhým je divadélko využívané také jako obchod. Na tuto hernu navazuje místnost se stolečky, která je využívána k dopolední svačině a obědu mladších dětí a ke společné odpolední svačině. Strava je sem dopravována výtahem, ve kterém ji vyzvedává školnice nebo učitelka. Mladší děti pak u stolečků během dne pracují, tvoří, hrají si. K dispozici jim jsou také knihy pro tuto věkovou kategorii umístěné v malé knihovně.

Starší děti mají jednu velkou hernu členěnou na pracovní a hrací prostor a tento prostor využívají také ke cvičení. K pohybovým aktivitám mohou využívat žebřiny, prolézací věž, klouzačku a také trampolínu a švédskou bednu, které však musí dát učitelka do prostoru. Ke hraní mají hrací koutek s novou kuchyňkou, dopravní stůl a kadeřnický koutek. Dětmí je využívána také magnetická tabule, na kterou nejen malují, ale také se učí písmenka nebo zde vystavují své obrázky. K hudebnímu rozvíjení máme piano. U stolečků děti skládají různé stavby z konstruktivních stavebnic, tvoří, pracují, učí se atd. I starší děti mají svou knihovnu, do které mají volný přístup.

Obě třídy jsou průchozí a děti se mohou navštěvovat a chodit si půjčovat hračky.

Starší děti k dopolední svačině a obědu využívají jídelnu v přízemí, která má výdejní okénko, u kterého si děti samy vyzvedávají jídlo.

Bývalá zahrada byla zmenšena a nyní je zde hřiště s tenisovým kurtem a umělým povrchem, které děti mohou využívat k míčovým hrám. Nynější zahrada je vybavena skluzavkou, prolézacím dřevěným šestihranem, pérovými houpadly, vahadlovými houpačkami, pískovištěm, kolotočem a klasickými závěsnými houpačkami. V nejbližší budoucnosti budou starší prvky nahrazeny novými a přidána bude balanční lávka, domeček s tabulí a také dřevěný altán.

V blízkosti MŠ je nově vybudováno dopravní hřiště, které s dětmi využíváme.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní hygienické normy podle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, osvětlení, hlučnosti a vlhkosti vzduchu.

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle platných předpisů, denně s ovocem a zeleninou (kontrola spotřebním košem)
- Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů
- Je dodržován pitný režim, děti mají dostatek tekutin po celý den, v letních měsících i na zahradě
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly, ne delší než 3 hodiny
- Děti do jídla nenutíme. Vedeme je k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly a získaly správné stravovací návyky
- Poskytujeme dětem přirozený vzor a sami se řídíme zásadami zdravého životního stylu
- Respektujeme tempo dětí při jídle
- Dbáme na kulturu stolování, předškolní děti jedí příborem, mladší se o to pokouší dle svých možností
- Pohybové aktivity jsou provozovány v průběhu celého dne ve třídách, nebo na zahradě. Také chodíme do tělocvičny do ZŠ. Provozujeme cvičení relaxační, na správné držení těla, zdravotní cviky, pohybové hry a v neposlední řadě i hudebně pohybové činnosti
- Pobyt venku je organizován v době mezi 9.45 – 11.45 a v odpoledních hodinách po odpočinku dle počasí a stavu přírodních podmínek. V letních měsících přesouváme co nejvíce činností ven
- Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru, dešti a při inverzi
- Odpočinek je přirozená potřeba dítěte a je třeba ji respektovat. Okolo půl jedné chodí všechny děti na lehátko a relaxují při pohádce nebo relaxační hudbě. Pro starší děti jsou okolo půl druhé připraveny doplňkové aktivity nebo zájmová činnost spontánní i řízená
- Seznamujeme děti s otužováním, účastní se plaveckého výcviku a někteří také ozdravného pobytu v sauně a soláriu

3.3. Psychosociální podmínky

- Vytvářet podmínky pro spokojený a bezpečný pobyt dětí i dospělých v prostředí MŠ

- Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na jejich potřeby a požadavky, napomáhají v jejich uspokojování
- Děti jsou přiměřeně zatěžovány, mají možnost relaxace dle své potřeby
- Adaptační režim je zajištěn individuálně na přání rodičů a po dohodě s pedagogem
- Všechny děti mají stejná práva, ale i povinnosti, možnosti, nikdo není zvýhodněn ani znevýhodněn
- V MŠ je dodržován určitý řád chování a norem
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována, vyvážená, s nezbytnou mírou omezení
- Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní účastí dítěte při všech činnostech. Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, která navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce, využívají individuálního přístupu k dítěti
- S dětmi není manipulováno, organizování dětí je přípustné jen pokud to inovace nezbytně vyžaduje, např. z bezpečnostního hlediska, není podporována nezdravá soutěživost dětí
- Důraz klademe na pozitivní hodnocení, pochvalu, podporujeme, sebedůvěru dítěte, samostatnost
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi rozvíjíme vzájemnou toleranci, důvěru, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou podporu a pomoc
- Děti ve spolupráci s učitelkami vytváří jasná pravidla chování v MŠ tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, v němž se všichni cítí dobře a jsou zde rádi
- Učitelky věnují dostatečnou pozornost vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence sociální patologických jevů)

Dětská práva podle úmluvy o právech dítěte, tak, jak jsou uplatňována v naší MŠ

- Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit)
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny)
- Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevování lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho

mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevovat lásku)

- Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu (právo vyrůst v tělesně i duševně zdravého, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí...)
- Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem...)

Potřeby

seberealizace:

Sebenaplnění,
potřeba uskutečnit
to, čím daná osoba
potencionálně je.

Potřeby uznání:

Sebedůvěra, uznání, prestiž

Potřeby sounáležitosti:

Lásky, náklonnosti, shody a ztotožnění,
potřeba někam patřit

Potřeby bezpečí:

Jistoty, stálosti, spolehlivosti, struktury, pořádku,
pravidel a mezí, osvobození od strachu, úzkosti a chaosu

Fyziologické potřeby:

Potřeba potravy, tekutin, kyslíku, přiměřené teploty,
pohybu, spánku a odpočinku, vyhnutí se bolesti

3.4. Organizační chod

- Práce s dětmi vychází z dobrých vztahů mezi učitelkou a dětmi, mezi dětmi samotnými a mezi učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí
- Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou vyvážených spontánních řízených aktivit, dle potřeb a možností konkrétní skupiny
- Specifickou formou je didakticky cílená činnost (přímo či nepřímo řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Je založeno na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení
- Zvýšená péče v didakticky cílených činnostech je věnována dětem s odkladem školní docházky a předškolním dětem v kolektivních individuálních činnostech
- Spontánní hry probíhají od příchodu dětí do pobytu venku a po odpoledním odpočinku (u předškolních dětí též v době nespavého režimu) celý den, prolínají se s činnostmi řízenými učitelkami ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí a jejich tempo. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.
- Denní řád je rozvolněný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování časového harmonogramu podávaných jídel (viz. organizace dne).
- Doplnkové aktivity, které jsou společně plánované s rodiči na daný kalendářní rok jsou organizovány v odpoledních hodinách a tematicky navazují na integrované bloky, doplňují je a rozšiřují tak vzdělávací nabídku
- Spojování tříd je maximálně omezeno
- V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

Organizační chod dne – I. Oddělení

7.45 – 8.15	denní spontánní hravé aktivity
8.15 – 8.30	zdravotně preventivní pohybové aktivity
8.30 – 9.00	hygiena, svačina
9.00 – 9.45	dokončení spontánní hry, činnosti programově řízené
9.45 – 11.45	pobyt venku
11.45 – 12.15	hygiena, oběd
12.15 – 14.00	četba před odpočinkem, odpočinek – individuální délka
14.15 – 14.45	vstávání, odpolední svačina
14.45 – 16.30	společné zábavné činnosti, spontánní pohybové aktivity mladších a starších dětí

Organizační chod dne – II. Oddělení

6.45 – 7.45	společné činnosti dětí mladších a starších
7.45 – 8.30	spontánní hravé činnosti
8.30 – 8.45	denní zdravotně preventivní pohybové aktivity
8.45 – 9.00	hygiena, svačina
9.00 – 9.45	činnosti programově řízené
9.45 – 11.45	pobyt venku
11.45 – 12.15	hygiena, oběd
12.15 – 12.45	četba na pokračování
12.45 – 13.30	individuální odpočinek
13.30 – 14.00	klidové činnosti, individuální výchovné působení

14.00 – 14.45	odpolední svačina
14.45 – 16.30	společné zábavné činnosti, spontánní pohybové a hravé aktivity všech dětí

3.5. Řízení školy

Mateřskou školu řídí vedoucí učitelka pro předškolní výchovu, která je podřízena ředitelce základní školy.

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců jsou vymezeny v pracovních smlouvách a náplních práce.

Uplatňujeme participační způsob řízení založený na vzájemné spolupráci, toleranci, důvěře a ochotě všech pracovníků spoluúčastnit se na dobrém chodu MŠ. Učíme se také kriticky hodnotit svoji práci, měnit některé pracovní postupy, návyky.

Z kontrolní a evaluační činnosti vyvozujeme závěry pro další práci.

3.6. Personální zajištění

V naší MŠ toho času pracují 3 pedagogičtí a 3 provozní zaměstnanci. Všichni pedagogové mají odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi v předškolním zařízení a jsou podporováni v dalším vzdělávání pedagogů dle nabídek různých vzdělávacích institucí. Rozvrh přímé pedagogické činnosti je uzpůsoben tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Z provozních zaměstnanců zde pracují vedoucí stravování, kuchařka a školnice.

Mgr. Jitka Řeháková – Vedoucí učitelka MŠ a třídní učitelka ve II. oddělení

Kateřina Kalusová, Dis.– učitelka v I. a II. oddělení

Jitka Marešová – třídní učitelka v I. oddělení

Lenka Hofmanová – učitelka t.č. na RD

Marcela Binková – vedoucí stravování

Petra Hanusová – školnice

Pavla Bačovská – kuchařka

Učitelky se pravidelně střídají v třítydenním cyklu (viz. pracovní doba). Pracují podle předem připraveného programu, o němž se vzájemně informují.

Jejich služby jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Škola podle svých možností a podmínek zajistí překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídách, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodin.

Učitelky se účastní seminářů DVPP, které jsou cílené a tématicky zaměřené, sebevzdělávají se také prostřednictvím knih a časopisů s pedagogickým zaměřením.

3.7. Spolupráce s rodiči

Jejím cílem je prohloubení vzájemného výchovného působení školy a rodiny. Snažíme se o otevřenost, vstřícnost a informovanost rodičů, zajišťujeme vstupní “adaptační” režim a alespoň 2x ročně informativní setkání s rodiči. Závěry z nich (žádost o setkání s pracovníky PPPa učitelkou 1. třídy ZŠ - “Připravenost dětí do školy”, sponzorská pomoc při úpravě hracích koutků, materiálního vybavení) příznivě ovlivňují naše společné snažení, posilují oboustrannou důvěru.

Přátelsky se setkáváme při tématických dílnách, besídkách pro maminky a babičky, společných výletech a oslavách v MŠ, individuálních rozhovorech. Radíme při výběru knih a hraček pro děti.

Vedoucí učitelka zajišťuje přednášky pro rodiče, specializovaná vyšetření. V MŠ je prováděna logopedická prevence.

3.8. Spolupráce se ZŠ

Společně připravujeme děti na přirozený a plynulý přechod do základní školy. Jeho podmínkou jsou otevřené a dobré vztahy mezi všemi pracovníci.

Možnosti spolupráce

- vycházky ke škole, náhodné i záměrně připravované návštěvy ZŠ – obě oddělení
- hry předškoláků ve školní družině
- výstavy, společné dílny
- beseda učitelky 1. třídy “Co má umět dítě před vstupem do ZŠ”
- návštěva školy před zápisem
- účast učitelek MŠ při zapsání předškoláků, konzultace o OŠD
- možnost navštěvovat zájmové kroužky v ZŠ
- společný plavecký výcvik
- pozvání školních dětí do MŠ na školní zahradu

3.9. Spolupráce se zřizovatelem a veřejností

Spolu se zřizovatelem plánujeme opravy a nutné rekonstrukce.

Zřizovatel je informován o našich záměrech.

Děti z MŠ vystupují na Vítání občánků.

OÚ Čistá

Škola spolupracuje podle platných právních norem, provozní doba, prázdninový provoz.

Seznamování s prostředím obce různými formami – návštěvy na OÚ, povídání dětí

s panem starostou, rozhovory s obyvateli vesnice. Při vycházkách chceme přirozeně vytvářet u dětí povědomí - “tady je můj domov, tady bydlím, tady budu chodit do školy, hrát si a vyrůstat”.

Chceme MŠ otevřít pro veřejnost prostřednictvím zpravodaje, pozváním žen na besídku pro maminky, vystupováním dětí v kulturním domě.

Pedagogicko-psychologická poradna

Pomáhá nám sestavovat individuální plány pro děti při výukových problémech, informuje rodiče o možnostech přípravy dětí na školu, zajišťuje odborná vyšetření.

Okolní MŠ

Setkáváme se navzájem při divadelních představeních (MŠ Čistá), sportovních soutěžích (MŠ Karle), olympiádě mateřských škol v Litomyšli. Podle podmínek připravíme společný letní výlet (MŠ Benátky).

Kontrolní činnost

- **BOZP a PO:** 1x ročně organizovat se všemi dětmi evakuaci
- stav zařízení + přístrojů v kuchyni
- dodržování vnitřního řádu mateřské školy
- stav dětského nářadí a hraček na zahradě školy
- pravidelné sledování nezávadnosti hraček a pomůcek pro děti
- respektovat předem dohodnutá pravidla soužití v “MŠ Čistá”
- hospitace a vzájemné pedagogické rozhovory (jednotné výchovné působení)

4. Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy je denně od 6:45 hod. do 16:30 hod. Bývá přerušen v době vánočních a hlavních prázdnin po dohodě s rodiči a zřizovatelem školy.

MŠ má dvě oddělení: I. oddělení mladších dětí

II. oddělení starších dětí

- rozdělení se odvíjí od aktuální skupiny dětí v MŠ

Denní program probíhá podle daného školního režimu a denních příprav. Děti mají dostatek prostoru pro svá přání, potřeby. Spontánní hra se střídá s řízenou činností, denní pohybové aktivity s ranním cvičením, společné hry s individuálními při respektování individuálních zvláštností a potřeb dětí. Stejně je organizován pobyt venku a odpočinek podle aktuálních potřeb.

Ráno se děti scházejí společně nebo odděleně (podle svých aktuálních potřeb, podle předem dohodnutého plánu, charakteru činností. Na svačinu odcházejí starší děti do jídelny v přízemí, mladší svačí ve třídě. Poté si děti hrají a pracují samostatně ve své třídě. Po předchozí domluvě se oddělení střídají - klavír a TV vybavení je ve velké herně. Pobyt venku je individuální, oběd je organizován jako dopolední svačina. Odpoledne mladší děti odpočívají, předškoláci se věnují klidovým činnostem, při příznivých podmínkách pobývají na školní zahradě. Odpolední stravování i hry jsou společné.

4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona.

Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje pouze s doporučením ŠPZ.

4.2 Pojetí vzdělávání dětí s příznanými podpůrnými opatřeními

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy jsou v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeny tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.

- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo k co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření 1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, uplatňují vysoce profesionální postoj a přístup k dítěti.
- Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím pedagogové navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.
- Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

4.3 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Škola **identifikuje** speciální vzdělávací potřeby (učitelky důsledně vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy).

Učitelky **navrhují podpůrná opatření 1. stupně podpory**, vypracují Plán pedagogické podpory (PLPP)

Plán pedagogické podpory obsahuje: **Charakteristiku dítěte** (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku,

aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále **stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelky, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy** (po dohodě s rodiči), **podpůrná opatření jiného druhu** (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny **vyhodnocení účinnosti PLPP.**

Následně **je po dobu 3 měsíců realizován PPLP.**

Učitelky vyhodnotí jeho účinnost, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.

ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.

Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitelky školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá ředitelka školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je

zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

4.4. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mateřská škola zajistí pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními podmínky s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).

Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření. Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.

Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

4.5. Vzdělávání nadaných dětí

Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti

a nadání dětí (metody - pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvorů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).

Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.

Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovní řeči, sociálními projevy i úrovní v dalších specifických oblastí. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.

Učitelky po vyzpozorování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně (www.pppuo.cz).

Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání

dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytnete ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.

Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP.

Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v umělecké škole v Litomyšli, tanečních studiích, sportovních klubech, kde již mají možnost docházet i děti z mateřských škol.

Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

4.6. Vzdělávání dětí mladších tří let

Vzhledem k postupným změnám školské legislativy je záměrem naší školy co nejlépe připravit a následně realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let.

Podmínky je nutné připravit např. **v oblasti personální** (současné působení 2 učitelky ve třídě, průběžné vzdělávání učitelky v této oblasti), **v oblasti bezpečnosti** (zajistit bezpečný pohyb v prostorách třídy i při pobytu venku, didaktické pomůcky a věcné zařízení odpovídající věku dětí (vhodné pro děti od dvou let), ošetřit požární rizika, podmínky **v oblasti životosprávy** i **v oblasti metodiky**.

Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se budou učitelky snažit o naplnění tří priorit 1. úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole, 2. individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžovat, 3. vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti. Učitelky budou respektovat jejich specifické potřeby a zájmy.

4.7. Přijímání dětí do mateřské školy

Zpravidla jsou přijímány děti ve věku 3 – 6 let. Termín přijímacího řízení proběhne v období od 2. do 16. května. Přesný termín stanoví po dohodě s OÚ Čistá ředitelka školy.

Řízení bude oznámeno v místním rozhlasu, školním zpravodaji a písemně na webových stránkách školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše cíle a záměry vychází z těchto výroků:

- když děti žijí s kritikou, učí se odsuzovat
- když děti žijí s nepřátelstvím, učí se bojovat
- když děti žijí s posměchem, učí se bázlivosti
- když děti žijí s tolerance, učí se sebedůvěře
- když děti žijí s bezpečím, učí se věřit
- když děti žijí s nestranností, učí se spravedlnosti
- když děti žijí s chválou, učí se oceňovat
- když děti žijí s uznáním, učí se sebeúctě
- když děti žijí s přízní a přátelstvím, učí se nacházet ve světě lásku

S touto filosofií se snažíme naplňovat cíle RVP PV podle kterého naše škola pracuje.

“Ten umí to, a ten zas tohle a všichni dohromady udělají moc.....”

- každé dítě má právo na seberealizaci, úspěch a uznání
- děti se učí spolupracovat, pomoci slabším, vzájemné úctě a uznání

Rámcové cíle

1. Rozvíjet dítě, jeho poznávání a učení.
2. Osvojit si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získávat osobní samostatnost a schopnost projevovat se (samostaná osobnost působící na své okolí).

5.1. Cíle a záměry

Cílem naší MŠ je vést děti ke zdravému životnímu stylu – ZŽS, vést je od útlého věku k postojům, návykům a dovednostem ZŽS, učit je rozlišovat, co je s ním v souladu a co ne.

Vzhledem ke krásnému životnímu prostředí, v němž je postavena naše MŠ, chceme věnovat velkou pozornost ekologické výchově – neboť kladný vztah k přírodě vytváří u dětí také estetické cítění a pomáhá rozvíjet jejich citlivost, ohleduplnost a toleranci.

S ohledem na složení kolektivu dětí – děti hyperaktivní, děti se zvláštními vzdělávacími potřebami – budeme věnovat zvýšenou pozornost etické výchově – EV. Pro práci si stanovujeme tyto hlavní zásady:

1. Vytvořit z třídy sjednocenou skupinu - vytvořit atmosféru bezpečí, důvěry, pravidla třídy, sounáležitosti ke skupině.
2. Přijmout dítě takové jaké je – nerozdělovat děti na hodné a ostatní, projevovat mu přátelský vztah.
3. Připisovat dětem pozitivní vlastnosti – důležité u problémových dětí, vyjadřovat pozitivní očekávání.
4. Formulovat jasná a splnitelná pravidla – řád zajišťuje dětem bezpečí, orientaci, přísná autorita rozvíjí agresivitu.
5. Řešení negativních jevů – učit konstruktivně řešit konflikt, ne ty, ale to, co jsi udělal, je špatné.
6. Nabídka prosociálního chování, povzbuzovat dítě, pomáhat si, být kamarádem, myslet na druhé.
7. Odměnu a trest používat velmi opatrně, používání pochvaly podněcuje ochotu, účinnou stimulací je připisování pozitivních vlastností.
8. Zapojit do výchovného procesu rodiče.
9. Být nositelem radosti a lásky k sobě a druhým.

5.2. Cesta k našim cílům

- osobní příklad všech zaměstnanců – vztah důvěry
- adaptační režim pro nově příchozí děti, odpočinek podle aktuálních potřeb
- hry a vycházky do přírody s ekologickým zaměřením
- přednášky pro rodiče, tematické akce, výlety do přírodní rezervace
- besedy s odborníky z PPP

- využití přírodních materiálů při hrách
- návštěva ZOO, dle podmínek útulku pro postižená zvířata Pasíčka
- instalace krmítka, pozorování ptáčků
- spolupráce se ZŠ, okolními MŠ
- pomoc dětí při uplatňování individuálního plánu u dětí znevýhodněných

5.3. Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou.

Hlavní činností je hra - tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční, didaktická ve formě individuální, skupinové, frontální, řízené i spontánní. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle pomocí záměrného a spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte - na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Naším cílem je, aby děti dospěly k pochopení nebo řešení přemýšlením, experimentem, vlastním úsudkem. Stále máme na zřeteli, že vzdělávání je pro dítě činností přirozenou, avšak pro pedagoga cílevědomou a prostředky vzdělávání jsou nejen činnosti, ale také vzory.

Uplatňujeme tyto metody a formy práce:

- prožitkové učení hrou a činnostmi dětí (podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí)
- kooperativní učení (je založené na spolupráci)
- situační učení (založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné a praktické ukázky životních souvislostí)
- spontánní sociální učení (založené na principu přirozené nápodoby)
- aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené (v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte)
- řízené individuální činnosti
- komunitní kruh (rozhovor, beseda, vyprávění....)
- experimentace
- výlety
- zpracování přírodních materiálů
- práce s encyklopediemi a PC
- objevování

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozpracován do integrovaných bloků, které jsou rámcové, nastiňují cíle, záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Integrované bloky jsou dále rozpracovány do několika integrovaných celků, tak aby byl dostatek času k prohlubování, procvičování a opakování získaných znalostí a dovedností. Učitelky si proto také mohou podle nastalé situace nebo zájmu dětí jednotlivé celky prohazovat, upravovat, či vytvořit nějaký celek nový. To už je ale předmětem TVP.

6.1. Integrovaný blok: Kdo si hraje, nezlobí

Charakteristika:

Tento integrovaný blok je zaměřený především na oblast mezilidských vztahů, která souvisí zejména s nově přichozími dětmi a adaptací stávajících dětí na MŠ po prázdninách, sjednocení dětského kolektivu. Nedílnou součástí je seznamování s prostředím a okolím mateřské školy, zaměstnanci školy a vytváření společných pravidel a hygienických či stravovacích návyků. V jeho rámci je i sledování změn v přírodě s odcházejícím létem a nadcházejícím podzimem.

Cíle integrovaného bloku:

- Vytvářet vztah k mateřské škole (adaptační režim), seznámení dětí mezi sebou a personálem školy
- Poznávat a vytvářet pravidla společného soužití a jejich nácvik
- Rozvíjet základní kulturní, společenské a hygienické postoje, návyky a dovednosti dítěte
- Seznamovat s přírodními jevy a ději – dané roční období
- Mít poznatky o okolním prostředí, v němž dítě žije – mateřská škola a obec, nejbližší město, naše země
- Rozvíjet, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání

Očekávané výstupy:

- Adaptuje se na život v mateřské škole
- Aktivně zvládá požadavky, vyplývající z prostředí školy i jeho běžných proměn
- Aktivně používá základní kulturní a společenské postoje, návyky a

dovednosti

- Uplatňuje své individuální potřeby s ohledem na druhého, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla, zapojuje se do společných her a aktivit, přizpůsobuje se společným činnostem a programu školy
- Orientuje se v prostředí a okolí mateřské školy, pozná zaměstnance škola své kamarády ze třídy
- Poznat období babího léta a jeho specifika
- Rozlišuje dobré skutky od špatných

Časový rozsah: 4 týdny

6.1.1. Integrovaný celek: Jestli jsi náš kamarád, pojd' si s námi také hrát

Charakteristika:

Celek je zaměřen na oblast mezilidských vztahů ve skupině dětí, na adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy po prázdninách, na vytváření pravidel a aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku. Seznamuje s prostředím a okolím mateřské školy. Děti se postupně loučí s létem a prázdninami.

Záměry integrovaného celku:

- vést děti k dodržování pravidel chování a jednání
- vědět co se kde nachází, orientovat se v prostředí MŠ
- umět zpívat samostatně i ve skupině
- procvičovat různé typy pohybových dovedností a zařadit hry s pravidly
- využívat aktivně při rozhovoru slovní zásobu
- Mít úctu k lidem ze svého okolí

Očekávané výstupy:

- orientuje se v pravidlech třídy a aktivně je používá
- orientuje se v prostředí mateřské školy a jejím okolí
- při rozhovoru aktivně používá slovní zásobu
- zpívá samostatně i ve skupině
- dovede zachytit děj a jednání postav na základě citového podnětu
- zvládá základní pohybové dovednosti přiměřené věku a dodržuje pravidla při hře

6.1.2. Integrovaný celek: Svět je kulatý, plný vody, země, lidí, zvířat, věcí a o tom si budem povídat přeci

Charakteristika:

Toto téma je na začátku školního roku hned po seznamování, a proto zůstává hodně otevřené potřebám dětí a konkrétním situacím, které mohou na začátku roku vyplynout jako potřebné. Jedna z mnoha možností je, že se bude zabývat seznámením dětí se zázemím obce a nejbližšího města – např. druhy obchodů, místní instituce – městský úřad, soud, banka, školy, městské slavnosti a akce – jarmark, cirkus...místa pro odpočinek a relaxaci – cukrárny, Klášterní zahrady, dětská hřiště atd. Vede děti k počátkům finanční gramotnosti – poznávat cenu peněz a hospodaření, zacházení s věcmi a také kde se peníze berou.

Záměry integrovaného celku:

- vědět, co se nachází v okolí mateřské školy a následně širším okolí
- zvládat pohyb v útvaru při vycházkách
- vytvářet základy empatického chování
- Popisovat vzájemnou polohu předmětů
- Rozlišovat a správně pojmenovat geometrické tvary
- Vytvářet soubory předmětů na základě předem vymezené vlastnosti
- Seznamovat děti s různými sdělovacími prostředky
- Znat instituce ve městě a jejich účel
- Správně používat dětské venkovní atrakce a pohybovat se na dětském hřišti

Očekávané výstupy:

- při rozhovoru aktivně používá slovní zásobu
- Zvládá pohyb po obci, městě v útvaru
- K ostatním dětem se chová ohleduplně
- Při popisu situací a jevů užívá přídavná jména, souvisle se vyjadřuje
- Správně pojmenovává instituce ve městě
- Zvládá bezpečně pohyb na kolotoči, houpačkách, průlezkách, bezpečně se pohybuje v prostoru dětského hřiště

6.1.3.Integrovaný celek: Já a moje rodina, tak to všechno začíná

Charakteristika:

Tématický celek je zaměřený na podporu pozitivních vztahů v rodině, ale i mezi dětmi navzájem. Vytváří základy výchovy k rodičovství na elementární úrovni. Za pomoci dětské encyklopedie se děti dozvídají o tom, jak přišli na svět.

Záměry integrovaného celku:

- prohlubovat u dětí význam pojmu rodina a kdo do ní patří
- vědět, kdo všechno patří do rodiny, znát nejbližší příbuzenské vazby
- umět udělat radost blízkému člověku
- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- seznámit děti s tím jak přichází na svět

Očekávané výstupy:

- zná členy rodiny a její význam
- ví, jak přichází děti na svět
- umí vyjmenovat členy své rodiny, všímá si dění v rodině
- dovede pomáhat v rámci pravidelného chodu domácnosti
- uvědomuje si význam zázemí v rodině

6.1.4.Integrovaný celek: Letí dráček nad obláček

Charakteristika:

Prostřednictvím tohoto celku se děti budou učit vnímat změny v přírodě v souvislosti s nadcházejícím podzimním obdobím.

Záměry integrovaného celku:

- poznat období babího léta a jeho specifika
- umět zpívat samostatně i ve skupině
- pochopit přírodní jevy a děje spjaté a podzimem
- vytvořit povědomí o vyváženém vztahu mezi zvířaty, rostlinami a lidmi
- pochopit, že dítě je součástí přírody, která má nějaká pravidla, která se mění a vyvíjí. Vážít si jí a řídit se jejími pravidly.

Očekávané výstupy:

- dovede vysvětlit pojem „babí léto“ a čím je dané období typické
- skládá puzzle, dřevěné kostky, mozaiky
- rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické tvary

6.2. Integrovaný blok: **Malí skřítkci podzimnícci, naučí nás spoustu věcí**

Charakteristika:

Jedním z cílů tohoto integrovaného bloku je poznávání základních druhů listnatých stromů a jejich plodů, ovoce a zeleniny. Dále seznámení se vším co můžeme nalézat v lese, rozlišit co se pěstuje na poli a co na zahrádce nebo sadu. Přiblížíme dětem také některé meteorologické pojmy a seznámíme se s tříděním odpadů v naší obci. Zaměřuje se také na oblasti lidského těla a zdraví.

Cíle integrovaného bloku:

- seznamovat s přírodními jevy a ději – dané roční období
- upevňovat ohleduplné chování a respekt k živé a neživé přírodě
- seznámit děti s letními a podzimními druhy zahradních rostlin a jejich plodů, polních plodin a životem v lese, na poli a louce v době nadcházejícího podzimu
- seznámit děti s druhy stromů a jejich plodů
- vést děti k třídění odpadů
- pojmenovat části těla, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- získávat zdravých životních návyků a vytvářet povědomí o ochraně osobního zdraví
- poznat smysl podzimních svátků
- Učit děti řešit problémy, úkoly a situace
- Rozvíjet, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání

Očekávané výstupy:

- rozumí změnám v přírodě a chápe, že jsou přirozené
- rozeznává rozdíl mezi živou a neživou přírodou
- pojmenuje a rozeznává letní a podzimní rostliny, plody, pojmenuje některé druhy stromů
- poznává zvířata žijící v okolí MŠ – v lese, na louce, na poli, zahradě...
- aktivně se zapojuje do třídění odpadů v rámci mateřské školy
- má pojem o zdravých životních návycích a povědomí o ochraně osobního zdraví na elementární úrovni
- zná podstatu podzimních svátků na elementární úrovni

Časový rozsah: 9 týdnů

6.2.1.Integrovaný celek: Poznáváme dnes, zahradu i les

Charakteristika:

V tomto období se budou učit děti rozeznávat, co roste na zahradě a co v lese, poznávat druhy stromů a jejich plody a přemýšlet komu je který strom a rostlina k užítku a proč (kdo v něm bydlí, čím se živí, co využívají lidé a jak). Tím získají také poznatky o lese a volně žijících zvířatech. Poznají povolání myslivce, truhláře apod.

Záměry integrovaného celku:

- upevňovat ohleduplné chování a respekt k živé a neživé přírodě
- seznámit děti s letními a podzimními druhy zahradních rostlin a jejich plodů, životem v lese
- seznámit děti s druhy stromů a jejich plodů
- Rozvíjet, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání

Očekávané výstupy:

- rozeznává rozdíl mezi živou a neživou přírodou
- pojmenuje a rozeznává letní a podzimní rostliny, plody, pojmenuje některé druhy stromů
- rozeznává zvířata domácí a zvířata žijící v lese
- ví, jak se v lese chovat
- zná význam zahrady, lesa pro člověka

6.2.2.Integrovaný celek: Návštěva skřítky „podzimníčka“

Charakteristika:

V tomto integrovaném celku se budou děti seznamovat s rostlinami daného období vyskytujícími se v okolí mateřské školy a za využití fantazie hledat různé přírodniny k tvořivým aktivitám. Skřítek „podzimníček“ dětem připraví různé úkoly, aby se rozvíjely ve všech oblastech.

Záměry integrovaného celku:

- rozvíjet dětskou fantazii při hrách v přírodě
- rozvíjet jemnou motoriku při práci s přírodním materiálem

Očekávané výstupy:

- při rozhovoru aktivně používá slovní zásobu
- dovede se zapojit do společné práce

6.2.3. Integrovaný celek: **Měla babka čtyři jabka**

Charakteristika:

Tento celek je samovolným pokračováním celku o zahradě a lese, děti se zde dozví další poznatky o pěstování a sklizení plodů, tentokrát se bude týkat sadu, co je potřeba dělat od zasazení stromečku, přes opatření před škůdci, kdo se o to vše stará a jak. Také tento celek bude hodně procvičovat předmatematické představy a to nejen početní, ale také určování prostoru – výše, níže, více, méně atd.

Záměry integrovaného celku:

- pochopit význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka a hygienických návyků spjatých s jejich užíváním
- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- Rozvíjet, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání

Očekávané výstupy:

- zpívá samostatně i ve skupině
- dovede určit na elementární úrovni počet předmětů, jejich vzájemnou polohu, tvar, barvu
- samostatně vyhledává v knihách a encyklopediích k danému tématu
- před konzumací dodržuje hygienu
- rozeznává podle tvaru
- vnímá chuť

6.2.4. Integrovaný celek: **Boudo, budko, kdo v tobě bydlí?**

Charakteristika:

Celek bude zaměřen především dramaticky a zároveň na rozvoj řečových a komunikativních schopností – hra v roli, používání souvislých vět, atd. Opět procvičí již poznaná zvířátka a dozví se další informace. V tomto celku se budou učit děti znát také vlastní adresu a zamyslí se nad tím co dělat kdyby se někdy někde ztratily - na koho se obrátit, co jim říct apod.

Záměry integrovaného celku:

- používat samostatně souvislé vyjadřování při dramatizaci
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních

- učit děti řešit problémy, situace
- rozvíjet, zpřesnit a upevnit komunikativní dovednosti – rozvoj slovní zásoby, gramaticky správného souvislého vyjadřování

Očekávané výstupy:

- dovede se ovládat v daných situacích
- při rozhovoru aktivně používá slovní zásobu
- dovede se souvisle vyjadřovat v jednoduchých větách, určuje hlásku na počátku slova, vytleskává počet slabik...
- napodobuje pohyb dle zadání
- rozvíjet logické myšlení při řešení problémových situací

6.2.5. Integrovaný celek: Koulela se ze dvora, takhle velká brambora

Charakteristika:

Další navazující celek se věnuje především pěstování na poli a poznávání druhů zeleniny a to jak druhy známé, tak i neznámé. Co se k jakému účelu pěstuje a co se s tím musí nejprve udělat. Např. jaká je cesta chleba, čím se krmí dobytek, co slouží jako podestýlka atd.

Záměry integrovaného celku:

- seznámit děti s polními plodinami
- rozšiřovat slovní zásobu a souvislé vyjadřování, zvyšovat používání přídavných jmen
- rozvíjet poznávání a užívání dvojice slov významově protikladných, souzvučných a stejného významu
- popisovat vzájemnou polohu předmětů
- rozlišovat a správně pojmenovat geometrické tvary
- procvičovat pohybové dovednosti při hrách s míčem

Očekávané výstupy:

- rozpoznat základní polní plodiny a dokázat říct k čemu slouží
- dovede se zapojit do společné práce
- rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické tvary
- pomocí plochého štětce pokryje barvou velké plochy – vytváří podklad pro další kresbu
- chytá a hází míč správnou technikou, hází na cíl, koulí míčem po dané trase

6.2.6.Integrovaný celek: Strašidel se nebojíme, my si na ně posvítíme

Charakteristika:

Tento celek je plný fantazie a hravosti, rozvíjí představivost a fantazii dětí různými formami. Povídat si budeme o tom, čeho se děti bojí a proč. Pomocí vysvětlování a výroby různých strašidýlek zlehčíme téma tohoto celku. Je v něm i trocha nostalgie, v souvislosti se svátky v tomto období – Dušičky, Halloween. Jeho snahou je posilování úžasné schopnosti dětí pracovat s představami, rozvíjet psychickou odolnost dětí, jejich odvahu, vůli a samostatnost při různých činnostech. Zaměřuje se i na přiměřené využití zkušenosti dětí a schopnosti vyjádřit své pocity v souvislosti s odchodem blízkých lidí ze světa. Rozvíjí i společenské chování v dané situaci.

Záměry integrovaného celku:

- umět ovládat své city a přizpůsobit jim chování v dané situaci
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky
- umět zachytit své prožitky – slovně, výtvarně, pohybově či dramaticky
- vytvářet základy empatického chování
- umět mimicky vyjádřit dané emoce a také je rozlišit
- učit děti zvládat zátěž

Očekávané výstupy:

- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládá své city a přizpůsobuje jim své chování
- Uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Dovede zachytit a vyjádřit své prožitky z dané aktivity
- Umí sladit pohyb s rytmem písničky
- Dovede se ovládat v daných situacích

6.2.7.Integrovaný celek: Papír, sklo a jiné věci, víme, kam to patří přeci

Charakteristika:

Cílem tohoto integrovaného bloku je získat pojem o tom co je to ekologie, kdo se jí zabývá a proč je tato tematika důležitá. Zaměříme se na třídění odpadů, jejich využití a likvidaci. To vše formou pohádek, příběhů s otevřeným koncem a samozřejmě her.

Záměry integrovaného celku:

- Pochopit význam důležitosti třídění odpadu
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit,

zlepšovat, ale také poškozovat, ničit

- Být schopno záměrně řídit svoje chování, kultivovat mravní vnímání
- Chovat se ekologicky k přírodě

Očekávané výstupy:

- Dítě získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Chápe, že zájem o to, co se kolem něj děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Chránit životní prostředí, vnímat krásu kolem sebe

6.2.8. Integrovaný celek: Dneska máme počasí, kterému se říká psi

Charakteristika:

Děti se v tomto celku dozvědí něco o změnách počasí, jak nám pomáhá a jak nám škodí. Naučí se základní meteorologické pojmy. Pranostiky ve vztahu k počasí.

Záměry integrovaného celku:

- Poznat základní meteorologické jevy
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvíjí jemnou a hrubou motoriku při práci s netradičními materiály

Očekávané výstupy:

- Pozná a pojmenuje základní meteorologické jevy
- Napodobuje pohyb dle zadání
- Mimicky vyjádří emoce, vyplývající z dané situace a umí je rozlišit
- Správně provádí jednotlivé relaxační cviky

6.2.9. Integrovaný celek: Každý kluk i holka, ví, kde stojí naše školka

Charakteristika:

Tematický okruh se zabývá poznáváním historie žití a dotýká se také historie obce, ve které děti žijí, kultury a to ne jen obce, ale také Litomyšle. Děti se seznámí s historií a regionálními pověstmi.

Záměry integrovaného celku

- vědět co se nachází v nejbližším okolí mateřské školy
- vědět jaký je rozdíl mezi vesnicí a městem
- rozvíět, zpřesnit a upevnit komunikativní dovednosti – rozvoj slovní zásoby, gramaticky správného souvislého vyjadřování
- seznámit s historií a tradicemi obce, města

Očekávané výstupy:

- pojmenuje rozdíly mezi městem a vesnicí na základě pozorování
- určuje časové pojmy, rozlišuje barvy

6.3.Integrovaný blok: **My se zimy nebojíme, sněhuláka ustrojíme**

Charakteristika:

Časově nejrozsáhlejší blok, který je tématicky zaměřený na..... V jeho druhé polovině je směřován na nadcházející zápis do základní školy. Zimní období, lidské tělo, zdraví, době mikulášské nadílky a počátek adventu. Poznatky o zimním období v různých souvislostech, co dělat pro to abychom nebyli nemocní, dozví se něco o zdravém životním stylu i o tom jak vypadá a funguje lidské tělo.

Cíle integrovaného bloku:

- vést děti k porozumění podstaty adventu a jeho tradic
- pojmenovat části těla, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- Získávat zdravých životních návyků a vytvářet povědomí o ochraně osobního zdraví
- Získávat vztah k práci, pracovním činnostem a rolím – poznávat různá povolání
- Rozvíět, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání
- Rozvíět, zpřesnit a upevnit komunikativní dovednosti – rozvoj slovní zásoby, gramaticky správného souvislého vyjadřování
- Vést děti k poznání a porozumění tradic spojených s časem mikulášské nadílky, adventu
- Mít úctu k práci lidí
- Sledovat změny v přírodě v souvislosti se zimním obdobím
- Vést děti k poznání povolání

Očekávané výstupy:

- Orientuje se v tradicích spojených s dobou adventní a vánoční
- Má pojem o činnostech a významu vybraných druhů povolání

- Má pojem o zdravých životních návycích a povědomí o ochraně osobního zdraví na elementární úrovni
- Zvládá sebeovládání v situacích, které souvisí s danou situací (mikulášská nadílka, vánoční vystoupení před veřejností, zápis do základní školy)
- Zná typické znaky zimního období a dovede popsat typické meteorologické jevy

Časový rozsah: 13 týdnů

6.3.1.Integrovaný celek: Mikuláši, Andílku doneseš nám nadílku?

Charakteristika:

V tomto celku, věnovaném době před počátkem mikulášské nadílky je posilováno vědomí dětí o důsledcích chování svého i ostatních, zvyšování odolnosti vůči zátěži, podpora pěkných vztahů mezi dětmi. Průvodci tohoto celku jsou především pohádkové postavy andělů, čertů a osobnost Mikuláše, využita je pohádková dramatizace Čert a Káča.

Záměry integrovaného celku:

- Vést děti k poznání a porozumění tradic spojených s časem mikulášské nadílky, adventu
- Zvyšovat odolnost dětí vůči zátěži
- Získat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci, umět vyjádřit své pocity
- Umět rozlišit dobré skutky od špatných
- Pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- Při kresbě uplatňovat svou fantazii

Očekávané výstupy:

- Rozumí tradicím spojeným s adventem a mikulášskou nadílkou a chápe jejich podstatu a smysl
- Mimicky vyjádří emoce, vyplývající z dané situace a umí je rozlišit
- Dovede provést jednoduché akrobatické cviky
- Uplatňuje svou fantazii při volné kresbě

6.3.2.Integrovaný celek: Pohádkový čas, nastává tu zas

Charakteristika:

Cílem je vytváření pozitivního vztahu ke knihám, za využití tohoto předvánočního času. Naučit se schopnost prožívat a spoluprožívat, rozlišování dobra a zla, rozvoj společenského i estetického vkusu, orientace v morálních

lidských hodnotách. Zapojena je také legenda o svatém Martinovi.

Záměry integrovaného celku:

- Mít úctu ke knize i k šetrnému zacházení s knihou
- zachytit charakteristické rysy hlavní postavy
- osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předchází čtení a psaní
- vytvořit si pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- rozlišovat různé druhy loutek a maňásků, lidé, kteří je vodí, jsou loutkoherci
- rozlišovat dobro a zlo
- získat vědomosti o povolání související s knihou – spisovatel, ilustrátor

Očekávané výstupy:

- Zvládá zachytit charakteristické znaky hlavní postavy
- Umí rozlišit dobré skutky od špatných v příbězích a pohádkách
- Rozliší veršovaný text od prózy, umí tvořit jednoduché rýmy
- Projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

6.3.3. Integrovaný celek: Sladce voní po roce, vytoužené vánoce

Charakteristika:

Tento celek je zaměřen na radostné prožívání času adventu a těšení se na Vánoce. Zabývá se také podporou pozitivních vztahů nejen v rodině. Je zaměřený na udržování tradic v našem regionu a rodině souvisejících právě s vánočními, posilování psychické odolnosti dětí. Přibližuje dětem biblický příběh o narození Ježíška na přiměřené úrovni. Rozvíjí motoriku dětí při různých činnostech. Seznamuje děti s povoláním listonoše a prací na poště.

Záměry integrovaného celku:

- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- vést děti k poznání a porozumění tradic spojených s časem mikulášské nadílky, adventu a vánoc v našem regionu, i s tradicemi v jiných zemích
- Seznámit děti s koledami
- Umět udělat radost druhým

- Mít úctu k lidem ze svého okolí

Očekávané výstupy:

- Rozlišuje dobré skutky od špatných
- Zapojuje se do společných aktivit spojených s adventními a vánočními tradicemi
- Uvědomuje si, že vánoce slaví lidé téměř na celém světě
- Zná podstatné znaky a význam adventu
- Seznamovat děti se surovinami pro přípravu pokrmů a přiblížit jim jejich původ
- Umí sladit pohyb s rytmem písně
- Dovede se zapojit do společné práce
- Umí nejznámější koledy
- Dovede obdarovat své blízké a zná jejich přání
- Má úctu k lidem ze svého okolí
- Uplatňuje společenské chování ve styku s dospělými i v daném společenském prostředí

6.3.4.Integrovaný celek: Radovánky na sněhu, na kopci i na ledu

Charakteristika:

V tomto celku je velká pozornost věnovaná oblasti rozvoje pohybových schopností dětí – zimní sporty, využití TV náčiní a nářadí, padáku, míčů, ...Cílem je také poznávání charakteristických znaků zimy, přírodních jevů, poznávání změn v přírodě – počasí, oblečení, zvířata, ptáci, rostliny, stromy, získávání fyzické a psychické zdatnosti. Uzavírá jej svátek Tří králů.

Záměry integrovaného celku:

- Sledovat změny v přírodě v souvislosti se zimním obdobím
- Umět správně pojmenovat zimní jevy
- Pochopit účinky sněhu, ledu, mrazu, náledí, nebezpečí úrazu
- Dodržovat pravidla při zimních sportech, pochopit možnost nebezpečí úrazu

Očekávané výstupy:

- Dovede pojmenovat základní znaky zimního období – počasí, vlastnost ledu a sněhu...
- Dovede se pohybovat za zimních podmínek

6.3.5.Integrovaný celek: Vrabečku, vrabečku dám já ti drobečku

Charakteristika:

Děti se dozvídají jak pečovat o zvířata v zimě, která zvířata v zimě spí a která potřebují pomoc člověka. Kdo tuto pomoc zajišťuje a jak a co můžeme udělat my.

Záměry integrovaného celku:

- Pochopit důležitost péče člověka o zvířata
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvíjet, zpřesnit a upevnit komunikativní dovednosti – rozvoj slovní zásoby, gramaticky správného souvislého vyjadřování

Očekávané výstupy:

- všímá si změn v přírodě, spojené s daným ročním obdobím
- umí spolupracovat s ostatními při plnění určitého úkolu
- umí výtvarně zachytit pohyb

6.3.6.Integrovaný celek: Pěkně všichni pospolu, budem si hrát na školu

Charakteristika:

Celek je zaměřený na přípravu dětí k zápisu do základní školy v oblasti rozvíjení jejich rozumových, komunikativních a pohybových schopností.

Záměry integrovaného celku:

- Rozvíjet logické myšlení při řešení problémových situací
- Rozšiřovat slovní zásobu a souvislé vyjadřování, zvyšovat používání přídavných jmen
- Rozvíjet poznání a užívání dvojice slov významově protikladných, souzvučných a stejného významu
- Popisovat vzájemnou polohu předmětů
- Rozlišovat a správně pojmenovat geometrické tvary
- Vytvářet soubory předmětů na základě předem vymezené vlastnosti
- Umět se správně orientovat v poznávání současnosti, nejbližší budoucnosti a minulosti

Očekávané výstupy:

- Dovede řešit zadání jednoduchých problémových situací na základě logického myšlení
- Při popisu situací a jevů užívá přídavná jména, souvisle se vyjadřuje

- Chápe význam anonym, synonym a homonym na své rozumové úrovni
- Určuje vpravo, vlevo, nahoře, dole, pod, vedle, na, za, před,.....
- rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické tvary

6.3.7.Integrovaný celek: Vezmeme si hoblík pilku, zahrajem si ještě chvílku

Charakteristika:

Integrovaný celek seznamuje děti s různými druhy povolání – děti je budou zkoušet nějak roztrdit (kdo pracuje venku, kdo uvnitř, kdo potřebuje nářadí, kdo musí hlavně přemýšlet, atd.) Dozvědí se, že každý je svým povoláním něčemu a někomu prospěšný. Některá povolání budeme pozorovat, případně domluvíme nějakou zajímavou exkurzi.

Záměry integrovaného celku:

- pochopit význam lidské práce pro společnost
- pochopit, že lidé mají různé profese, přispívají svou prací k fungování světa
- Mít úctu k práci lidí
- Pochopit, že každý má něco na starosti

Očekávané výstupy:

- Chápe, že každá práce je důležitá
- Rozumí tomu, že prací se vydělávají peníze, se kterými je třeba hospodařit
- Zvládá pantomimicky předvést některá povolání

6.3.8.Integrovaný celek: Máme oči na koukání, máme uši k naslouchání, dvě nožičky na chození, dvě ručičky na mazlení

Charakteristika:

Záměrem tohoto celku je pozorování vlastního těla, kterým děti získají elementární poznatky o tom, jak lidské tělo funguje. Sami se budou učit vyhledávat v encyklopediích nové a nové informace. Procvičí si také matematické představy.

Záměry integrovaného celku:

- Uvědomit si vlastní tělo
- Rozvíjet a užívat všechny smysly
- Znat názvy částí těla, smyslových orgánů a některých vnitřních orgánů a jejich funkce

- Pochopit proměny lidského těla v čase

Očekávané výstupy:

- pojmenovává správně části těla, ví, které smyslové a vnitřní orgány má a jaká je jejich funkce
- Správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- Ví, že pro tělo je důležitý správně provedený pohyb

6.3.9.Integrovaný celek: Doktora se nebojíme, jak být zdraví my už víme

Charakteristika:

Integrovaný celek se zabývá zdravím jako takovým. Prevencí a předcházení nemocem, co vše můžeme udělat proto, abychom si udrželi dobré zdraví. Jak se správně chovat, aby nedocházelo ke zbytečným úrazům apod. A samozřejmě také jak si pomoci když jsme onemocněli a jak pomáhat druhým kteří naši pomoc potřebují.

Záměry integrovaného celku:

- Získat povědomí o fungování lidského těla, jak jej chránit, co tělu prospívá a co škodí
- umět mimicky vyjádřit dané emoce a také je rozlišit
- učit děti zvládat zátěž
- znát důsledky požívání některých potravin pro zdraví
- vědět co zdraví prospívá a co škodí
- mít povědomí o nemocech, úrazech a jejich ošetření

Očekávané výstupy:

- Ví, co jeho tělu prospívá a co mu škodí, jak funguje a jak jej chránit
- Ví, které potraviny zdraví prospívají, které ne
- Ví, čím může ohrozit své zdraví
- Má povědomí o správném chování při nemoci a úrazu svém i jiných osob
- Dovede provést jednoduché akrobatické cviky
- Správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- Ví, jak pomáhat nemocným lidem

6.3.10.Integrovaný celek: Krásný je svět fantazie, dobře tomu kdo v něm žije

Charakteristika: výzdoba do KD

Záměry integrovaného celku:

- učit děti používat fantazii při daných aktivitách
- seznámit děti s netradičními pohybovými aktivitami
- používat samostatně souvislé vyjadřování při dramatizaci
- umět mimicky vyjádřit dané emoce a také je rozlišit
- Při kresbě uplatňovat svou fantazii

Očekávané výstupy:

- zapojuje fantazii v daných aktivitách
- Uplatňuje svou fantazii při volné kresbě

6.3.11.Integrovaný celek: Karnevalové veselí

Charakteristika:

Tento tématický celek bude pro děti hodně zábavný, budou si vymýšlet vlastní masku na karneval, který je každoročně pořádán v kulturním domě. Masky budou také kreslit a vyrábět. Celek je také hodně zaměřen pohybově a to hlavně sladěním hudby s pohybem – různé tanečky apod. Děti budou plnit různé úkoly dle zadání.

Záměry integrovaného celku:

- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Učit děti vnímat hudbu, sladit pohyb s hudbou a zpěvem
- Učit děti graficky vyjádřit pocity z poslechu hudby
- vést děti k pohybové improvizaci, vědomé relaxaci a odpočinku
- rozvíjet, zpřesnit a upevnit komunikační dovednosti – rozvoj slovní zásoby, gramaticky správného souvislého vyjadřování
- vytvářet u dětí představy o vhodném společenském chování při společných akcích

Očekávané výstupy:

- dovede se vyjádřit prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- dovede vědomě po určitou dobu relaxovat a odpočívat
- zachová vhodné společenské chování při společných akcích

6.4. Integrovaný blok: **Jaro t'uká na vrátka, bude krásná pohádka**

Charakteristika:

Motivací tohoto bloku je pozorování náhlých změn v přírodě s typickými znaky nadcházejícího jara – tání sněhu, životem hmyzu a ptáků, prvními jarními květy, změnami počasí. Zaměřený je na oblast emocí a prožívání, seznamuje děti s různými hudebními formami a hudebními nástroji, vztahu k literatuře a knihám, upevňování společenských návyků a také slavení jarních svátků Velikonoc. V závěru tohoto jarního celku si děti upevňují starší i nové poznatky o zvířatech – jak domácích, tak i divokých či exotických a také jejich mláďatech. Na úplný závěr je čeká trocha soutěžení a veselé jarní čarování s čarodějnicemi.

Cíle integrovaného bloku:

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- osvojit si elementární poznatky o lidových zvycích a tradicích, spojené s jarním obdobím
- poznat typické znaky jarního období
- uvědomit si, co potřebují rostliny k životu a poznat typické květy jara
- učit děti vnímat hudbu, sladit pohyb s hudbou a zpěvem
- Umět zpívat samostatně i ve skupině
- Seznámit děti s různými druhy rytmických a melodických hudebních nástrojů
- Učit děti graficky vyjádřit pocit z poslechu hudby
- vést děti k pohybové improvizaci, vědomé relaxaci a odpočinku
- Učit děti řešit problémy, úkoly a situace
- Rozvíjet poznatky o známých druzích domácích zvířat a mazlíčků, zvířat hospodářských i exotických

Očekávané výstupy:

- Má povědomí o lidových zvycích a tradicích, spojených s jarním obdobím
- Pojmenuje typické znaky jarního období
- Uvědomuje si, co potřebují rostliny k životu, pozná typické květy jara
- Dovede se vyjádřit prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- Zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- dovede určit na elementární úrovni počet předmětů, jejich vzájemnou polohu, tvar, barvu
- dovede se souvisle vyjadřovat v jednoduchých větách, určuje hlásku na počátku slova, vytleskává počet slabik
- Zvládá zachytit charakteristické znaky hlavní postavy
- Má vytvořené elementární poznatky o známých druzích domácích zvířat a mazlíčků, zvířat hospodářských i exotických

Časový rozsah: 9 týdnů

6.4.1.Integrovaný celek: Haló, haló voláme jaro!

Charakteristika:

Děti se loučí se zimou a přivolávají jaro pomocí různých říkanek, básniček, písniček, tanečků, tvořivých činností apod.

Záměry integrovaného celku:

- využívat aktivně při rozhovoru slovní zásobu
- pochopit změny v přírodě s nadcházejícím jarním obdobím
- pochopit časové řazení jevů a dějů souvisejících s jarem
- být citlivý k živým bytostem a přírodě
- pochopit smysl jarních prací
- vnímat přírodu všemi smysly
- pracovat se zahradním náčiním
- pochopit důležitost a radovat se z pohybu na čerstvém vzduchu

Očekávané výstupy:

- doprovází zpěv písní dětskými rytmickými nástroji
- pozná známé druhy jarních květin
- chápe, že rostliny rostou dle daného ročního období
- chytá a hází míč správnou technikou, hází na cíl, koulí míčem po dané trase
- zvládá základní pohybové dovednosti

6.4.2.Integrovaný celek: Moje nejoblíbenější hračka, kniha, pohádka

Charakteristika:

Posiluje vztah dětí ke knihám, k poznání, jak kniha vzniká, co nám knihy dávají apod.

Záměry integrovaného celku:

- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- zachytit charakteristické rysy hlavní postavy
- rozlišovat poezii a prózu na konkrétních textech
- orientovat se v encyklopediích
- znovu upevňovat úctu ke knihám a správné zacházení s nimi
- osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předchází čtení a psaní

- vytvořit si pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- rozlišovat různé druhy loutek a maňásků, lidé, kteří je vodí, jsou loutkoherci
- rozlišovat dobro a zlo
- získat vědomosti o povolání související s knihou – spisovatel, ilustrátor

Očekávané výstupy:

- Umí rozlišit dobré skutky od špatných v příbězích a pohádkách
- Zachytí charakteristické rysy hlavní postavy slovně i výtvarně
- Rozliší veršovaný text od prózy, umí tvořit jednoduché rýmy
- Projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

6.4.3. Integrovaný celek: My jsme malí muzikanti

Charakteristika:

Celek je orientován především na rozvíjení představivosti a fantazie, výtvarného a hudebního cítění, k čemuž se nejvíce blíží začínající jarní období. Seznamuje děti s krásou hudby, hudebními nástroji, posiluje pěvecké schopnosti dětí. Vede děti k vyjádření prožitků a pocitů z poslechu klasické hudby prostřednictvím barev a pohybu, k osvojení pohybové kultury pomocí tanečně pohybových her.

Záměry integrovaného celku:

- Umět zpívat samostatně i ve skupině
- Seznamovat děti s poslechem i vizuálně s hudebními nástroji
- Umět vyjádřit hudbu přirozeným dětským kultivovaným pohybem
- Umět rozlišit hudbu podle jejího charakteru
- Doprovázet zpěv hrou na dětské rytmické nástroje
- Vést děti k ovládnutí různě velkých ploch, využívat možnosti barev na základě prožitků z poslechu hudby

Očekávané výstupy:

- Poznává některé druhy hudebních nástrojů podle způsobu, jak se na něj hraje, jak vypadají a z čeho jsou vyrobeny
- Dovede vyjádřit pocity z poslechu hudby pomocí volného pohybu a abstraktní kresby

- Rozliší hudbu podle jejího charakteru – pochod, ukolébavka, veselá x smutná, slavnostní, pomalá x rychlá
- Doprovází zpěv písní dětskými rytmickými nástroji

6.4.4.Integrovaný celek: Jaro už je v plném květu, pozorujeme, co vše je tu

Charakteristika:

V tomto celku si děti v rámci environmentální výchovy upevní poznatky o změnách v přírodě v souvislosti s právě začínajícím jarem, poznají první jarní květiny, i to, co květinka potřebuje ke svému růstu a životu vůbec. Dozvědí se rovněž, kde se květiny pěstují a kupují a kdo se o ně stará...

Záměry integrovaného celku:

- Seznamovat děti s některými jarními květinami
- Vést děti pomocí pozorování a praktických zkušeností k poznání důvodu, proč o rostliny pečujeme
- Upevňovat poznatek, že růst rostlin závisí na jednotlivých ročních obdobích
- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- pracovat se zahradním náčiním

Očekávané výstupy:

- pozná známé druhy jarních květin
- chápe, že o rostliny je nutné pečovat
- chápe, že rostliny rostou dle daného ročního období

6.4.5.Integrovaný celek: Pod lupou a mikroskopem, hmyzí říši pozorujem

Charakteristika:

Celek se bude zabývat drobnými živočichy, jejich životem, barvami apod. Budeme je vyhledávat nejen venku při procházkách a následně v atlasu, ale také ve známých pohádkách. Ferda mravenec nás určitě naučí spoustu věcí.

Záměry integrovaného celku:

- Rozvíjet, zpřesnit a upevnit předmatematické dovednosti – prostorové představivosti, určování počtu, rozlišování základních geometrických tvarů, třídění a porovnávání
- využívat aktivně při rozhovoru slovní zásobu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i

produktivních

Očekávané výstupy:

- dovede určit na elementární úrovni počet předmětů, jejich vzájemnou polohu, tvar, barvu
- samostatně vyhledává v knihách a encyklopediích k danému tématu

6.4.6. Integrovaný celek: Máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá

Charakteristika:

Svět domácích mazlíčků, hospodářských, divokých a exotických zvířat a jejich mláďat, je podstatou tohoto celku, který se opírá o zkušenosti dětí. Jeho smyslem je posilovat u dětí pozitivní vztah ke zvířatům, chovat se k nim ohleduplně a citlivě, poznávat jejich způsob života i místa, kde žijí. Součástí je i vytváření správných návyků při styku s nimi – bezpečnost, hygiena.

Záměry integrovaného celku:

- seznamovat s druhy zvířat podle místa a způsobu života
- poznat typické znaky těchto zvířat
- umět rozlišovat savce od hmyzu a ptáků
- vědět, že o zvířata je nutné se starat určitým způsobem
- napodobovat pohyb zvířat
- přiřazovat mláďata k rodičům na základě jejich pojmenování
- chovat se ke zvířatům ohleduplně a citlivě
- zachytit charakteristické rysy zvířecí figury v klidu i pohybu
- pomocí bajek najít poučení z dané situace
- znát pravidla bezpečného chování ve styku se zvířaty

Očekávané výstupy:

- zná známé druhy zvířat a ví, jak a kde žijí
- rozeznává zvířata na základě jejich vzhledu a způsobu života
- rozlišuje savce, hmyz a ptáky podle jejich vlastností
- dovede se pohybovat různými způsoby
- má povědomí, že o zvířata je nutné starat se určitým způsobem
- rozlišuje a přiřazuje mláďata k jejich rodičům a umí je správně pojmenovat
- chová se ke zvířatům pěkně
- zachytí správně zvířecí figuru
- dovede najít poučení v bajkách
- ví, jak se správně chovat ve styku se známými i neznámými zvířaty

6.4.7. Integrovaný celek: Upletli jsme pomlázku, je hezčí než z obrázku

Charakteristika:

Integrovaný celek je zaměřený na posilování prosociálních vztahů ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, mezi dětmi i pedagogy, poznávání regionálních tradic, spojených s velikonočními svátky.

Záměry integrovaného celku:

- osvojit elementární poznatky o lidových zvycích a místních tradicích
- poznat a reprodukovat říkadla a koledy

Očekávané výstupy:

- má povědomí o lidových zvycích, tradicích a způsobech jejich konání
- zdobí kraslice, pracuje s proutím s dopomocí
- znán a reprodukuje velikonoční říkadla a koledy

6.4.8. Integrovaný celek: Spoustu práce uděláme, jako včelky pílí máme

Charakteristika:

Pilní jako včelíčky, to jsou naše dětičky. Nejprve si budeme povídat o zážitcích z velikonoce. Dále bude celek zahrnovat spoustu tvořivých činností z různých materiálů. Budeme si také číst a vyprávět příběhy s nějakým ponaučením. Místo zde budou mít také pohádky se zvířecím hrdinou.

Záměry integrovaného celku:

- rozvíjet logické myšlení při řešení problémových situací
- popisovat vzájemnou polohu předmětů
- rozlišovat a správně pojmenovat geometrické tvary
- zvládat skládání věcí do celků a rozkládat celky na části

Očekávané výstupy:

- Skládá puzzle, dřevěné kostky, mozaiky
- Rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické tvary
- Správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- Dovede provést jednoduché akrobatické cviky
- Správně určuje časové pojmy včera, dnes, zítra
- Určuje vpravo, vlevo, nahoře, dole, pod, vedle, na, za, před,...

6.4.9. Integrovaný celek: Slétají se u ohýnků, čarodějky ze všech koutů

Charakteristika:

Jako správné čarodějky a čarodějové budeme létat na koštěti, trénovat různé překážkové dráhy a možná i trochu čarovat s něčím na čem si pak společně pochutnáme.

Záměry integrovaného celku:

- procvičovat různé typy pohybových dovedností a zařadit hry s pravidly
- rozšiřovat slovní zásobu a souvislé vyjadřování, zvyšovat používání přídavných jmen
- vytvářet soubory předmětů na základě předem vymezené vlastnosti

Očekávané výstupy:

- při kresbě čarodějnic zachytí rysy lidské figury
- uplatňuje svou fantazii při volné kresbě
- umí spolupracovat s ostatními při plnění určitého úkolu
- při popisu situací a jevů užívá přídavná jména, souvisle se vyjadřuje

6.5. Integrovaný blok: Máj, máj, máj, kvete celý kraj

Charakteristika:

Tento okruh se soustřeďuje na přípravu oslav Dne matek. Vede k poznání rodinných vazeb a její důležitosti pro život dítěte. Součástí je i rozvíjení pohybových dovedností dětí v souvislosti s nadcházející olympiádou a oslavami dne dětí.

Cíle integrovaného bloku:

- rozvíjet, zpřesnit a upevnit poznatky z oblasti časových pojmů, určování barev,...
- vytvářet u dětí představy o vhodném společenském chování při společných akcích v MŠ i mimo ni
- zvládat kooperaci ve skupině při plnění určitého úkolu
- vytvořit povědomí o zemi, kde žijeme

Očekávané výstupy:

- rozlišuje dobré skutky od špatných
- Zvládá sebeovládání v situacích, které souvisí s danou situací (vystoupení na Den matek)
- Zachovává vhodné společenské chování při společných akcích v MŠ i mimo ni

- Dovede vědomě po určitou dobu relaxovat a odpočívat
- Umí spolupracovat s ostatními při plnění určitého úkolu

Časový rozsah: 4 týdny

6.5.1.Integrovaný celek: Malý nosík, velké oči, kolem ní se tat'ka točí

Charakteristika:

Posiluje u dětí překonání studu při veřejném vystoupení.

Záměry integrovaného celku:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- umět udělat radost druhým
- Mít úctu k lidem ze svého okolí

Očekávané výstupy:

- Uplatňuje společenské chování ve styku s dospělými i v daném společenském prostředí
- Pomocí plochého štětce pokryje barvou velké plochy – vytváří podklady pro figurální kresbu
- Umět udělat radost blízkému člověku
- Vyrábí dárky a chystá překvapení
- Dovede pomáhat v rámci pravidelného chodu domácnosti

6.5.2.Integrovaný celek: Jak jde čas

Charakteristika:

Záměry integrovaného celku:

- Vštípit dětem správný denní režim
- Mít časové představy v souvislosti s denními činnostmi
- Popisovat vzájemnou polohu předmětů

Očekávané výstupy:

- určuje časové pojmy, rozlišuje barvy
- dovede pojmenovat části dne, dny v týdnu, měsíce v roce
- správně určuje časové pojmy včera, dnes, zítra

6.5.3.Integrovaný celek: Malí astrologové aneb každý máme svoji hvězdu

Charakteristika:

Tento týden si budeme hrát na astrology – dozvíme se, co vše obsahuje jejich práce a co vše se dá z hvězd vyčíst. O vesmíru si budeme vyhledávat informace také v knihách a encyklopediích.

Záměry integrovaného celku:

- probudit v dětech zvědavost o všem co se týká vesmíru a jeho vlivu na lidi

Očekávané výstupy:

- má povědomí o vesmíru

6.5.4.Integrovaný celek: V tenhle krásný čas, slavíme s dětmi kolem nás

Charakteristika:

Do tohoto celku jsou začleněny prvky multikulturní výchovy zaměřené na seznámení dětí s odlišnými národnostmi a kulturami. Dále celek bude zaplněn činnostmi, které mají děti oblíbené a které se jim daří a tím upevňován pocit úspěšnosti.

Záměry integrovaného celku:

- pochopit, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože jsou každý jiný
- pochopit, že existují jiné kultury a národnosti
- vědět o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- procvičovat různé typy pohybových dovedností a zařadit hry s pravidly
- uvědomovat si a vyjadřovat vlastní přání různým způsobem
- rozvíjet jemnou motoriku při práci s netradičním materiálem

Očekávané výstupy:

- uvědomuje si a vyjadřuje svá přání různými způsoby
- má zkušenost s prací s netradičními materiály

6.6.Integrovaný blok: Léto je tu, slunce je tu, vesele se máme k světu

Charakteristika:

Tento blok využívá nadcházející období před prázdninami a je zaměřen na vytváření veselých prožitků a obohacování života dětí různorodými aktivitami. Také zabírá volnočasové aktivity, různé formy dopravy a podmínky provozu. V souvislosti s rozvíjením poznatků dětí o bezpečném chování je i seznámení s prací hasičů, policistů a zdravotníků. Další zaměření tohoto bloku je i na oblast multikulturního vzdělávání v souvislosti s poznáváním cizích zemí, vzhledem k nadcházejícímu období dovolených, prázdninového cestování a rozvoj finanční gramotnosti dětí. Celý školní rok uzavírá loučení s mateřskou školou a slavnostní vyřazování předškoláků.

Cíle integrovaného bloku:

- přiblížit dětem význam vody v přírodě a pro život člověka
- vést děti k poznání povolání - záchranář, policista, hasič
- umět odhadovat rizika, ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- zdokonalovat pohybové dovednosti dětí – lezení, skok, házení a chytání, běh a chůzi
- zvládat kooperaci ve skupině při plnění určitého úkolu
- seznamovat děti s různými formami dopravy
- poznávat práci zdravotníků, policistů a hasičů
- rozvíjet jazykové dovednosti dětí
- výtvarně zachytit pohyb
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvářet základy finanční gramotnosti na elementární úrovni
- sledovat rozmanitost a změny v přírodě v daném ročním období

Očekávané výstupy:

- chápe význam vody v přírodě a pro život člověka
- má úctu k povolání záchranáře, policisty a hasiče a uvědomuje si jejich význam ve společnosti
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se ve svém okolí může setkat a má povědomí o tom, jak se chránit
- zvládá základní pohybové dovednosti
- Umí spolupracovat s ostatními při plnění určitého úkolu
- Rozlišuje různé formy dopravy
- Všimá si změn v přírodě, spojené s daným ročním obdobím
- Umí výtvarně zachytit pohyb
- Ví, že existují ostatní kultury a národnosti
- Má povědomí o práci záchranných složek
- Ví, v jaké zemi žije a jak tato země funguje
- Má elementární povědomí o funkci peněz a jak s nimi správně zacházet
- Pojmenuje základní znaky letního období

Časový rozsah: 4 týdny

6.6.1.Integrovaný celek: Co umí voda

Charakteristika:

Celek se zabývá vodou jako nezbytnou součástí života, vodou jako relaxací, ale i vodou jako živlem škodícím.

Záměry integrovaného celku:

- Pochopit důležitost vody pro život na Zemi
- Pochopit děje spojené s letním obdobím
- Rozlišit vhodné x nevhodné chování při koupání, opalování
- Pochopit, že může dojít k mimořádným situacím při živelných pohromách – náhlých extrémních a povětrnostních změnách (povodně, bouřka, blesk, požár) – jak se chovat, kam a na koho se obrátit
- Respektovat přírodní zákony

Očekávané výstupy:

- Dokáže popsat, proč vodu nemá znečišťovat
- Rozumí, že vodou je potřeba šetřit
- Umí říct k čemu všemu člověk vodu využívá

6.6.2.Integrovaný celek: Cestujeme tam a zpět, pojedeme na výlet

Charakteristika:

Celek je orientovaný na způsoby dopravy po Zemi a městě, možnosti využívání volného času v době volna a dovolených. Vede k poznávání druhů dopravních prostředků, městských sportovišť - fotbalové hřiště, zimní stadión, bazén, vycházkové trasy např. na Černé hoře, v Nedošínském háji aj.

Záměry integrovaného celku:

- Umět poznat, pojmenovat a znát účel dopravních prostředků
- Rozlišovat dopravní prostředky podle místa jejich pohybu
- Poznávat dopravní prostředky podle zvuků
- Znat možnosti trávení volného času ve městě (v obci)
- Respektovat pravidla při sportovních aktivitách
- Poznat a pojmenovat volně žijící živočichy, typické znaky, užitek i jak může být nepříjemný a nebezpečný pro život člověka (bodnutí hmyzem, prisáté klišťe...)
- Poznat a pojmenovat exotická zvířata, charakteristické znaky, jejich život ve volné přírodě, v ZOO
- Pochopit důležitost péče člověka o tato zvířata (veterinář, ošetřovatel

v ZOO,...)

Očekávané výstupy:

- Poznává, pojmenuje a zná účel dopravních prostředků
- Rozlišuje dopravní prostředky podle místa jejich pohybu
- Rozlišuje dopravní prostředky podle zvuků
- Ví, jak a kde trávit volný čas
- Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku – ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky
- Dodržuje pravidla při sportovních hrách
- Dokáže řešit modelové situace slovně i prakticky, reaguje správně na změnu situace
- Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná umí odmítnout
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

6.6.3. Integrovaný celek: Přes silnici za ruku

Charakteristika:

Velice důležitý celek zabývající se bezpečností dětí. Jeho nedílnou a důležitou součástí je upevňování poznatků dětí o bezpečném chování v dopravním provozu, při sportování a ve styku s cizími osobami v návaznosti na poznávání práce záchranných složek – policie, hasiči a záchranná zdravotnická služba.

Záměry integrovaného celku:

- Prohlubovat znalosti o správném chování v dopravním provozu
- Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru
- Zvládat pohyb v různorodém přírodním terénu, spojený s překonáváním překážek
- Seznamovat děti s významem záchranných složek a kde je najít
- Odhadovat rizika, ohrožující jeho bezpečnost
- procvičovat různé typy pohybových dovedností a zařadit hry s pravidly

Očekávané výstupy:

- ví, jaká jsou pravidla bezpečného chování v dopravním provozu
- dovede se pohybovat v přírodním prostředí
- poznává cestu podle značek, ví, k čemu slouží mapa
- zná práci záchrannářů a ví jakým způsobem se dovolat jejich pomoci
- ví, jaké nebezpečí může přinášet rizikové chování

6.6.4. Integrovaný celek: Jak v pohádce zvonil zvonec i školička má svůj konec

Charakteristika:

Integrovaný celek je zaměřen na přípravy oslav loučení s předškoláky. Zopakujeme zde vše, co se děti během roku naučily a na jejich přání se budeme věnovat různým činnostem, které děti mají rády.

Záměry integrovaného celku:

- učit děti tématicky kreslit na základě citových podnětů a vztahů
- dokázat rozlišovat vhodné a nevhodné chování
- učit děti řešit problémy, úkoly a situace

Očekávané výstupy:

- sportovní rozloučení se školou
- děti už rozeznají vhodné a nevhodné chování

7. Evaluace

Všechny realizované činnosti jsou hodnoceny v souladu se školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti, což je podkladem pro další práci.